

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Opera

P. 1-3 nebst Inventarium

Gerson, Jean

[Straßburg], 1488

Contra impugnantes ordinem cartusiensem propter paucitatem
miraculorum et non confirmationem

[urn:nbn:de:bsz:31-300764](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-300764)

et alios sanctissimos / spūsanct⁹ large de-
dit. Sic aliquādo p conjugatos regebat
ecclia: vt in antiqua lege. nūc p celibes in
noua. **C**oncludim⁹ tandē nos interea
cōtentos esse debere remedioꝝ postulatio-
ne. qualia qualiterq; tetigim⁹. vt tranquil-
le concorditerq; maneamus sorozio necu-
iuncte/natura cum sophia. **N**atura. fiat
precor ita. **F**init.

Carmen cōtra pul-

critudinē corporis quomodo sepe ē occa-
sio ruine in anima.

PUlcus alexi. decolor tuus vigeat
Dolorius vt tibi sis. Tamen audi.
Te speciosa ligant velut auri
Vincula. retibus et nimis artis
Sringentis / implicitis magis / ex quo
Roboris est vegeti caro candens /
Passio liberior vigeat omnis.
Subiuga fit ratio. iacet excors.
Te flecto. nam tua fors miserāda. **F**init.

Opusculū eiusdem

contra impugnates ordinē Carthusien-
si quomō pauca in eis reperiant miracula.
quasi exāde viliores censendi sunt.

Miracula cōmuniter fiunt ad
probandā sanctitatē illi⁹ qui
ea facit / de qua dubitat. Vel
fiunt ad cōfirmandā r cōuin-
cendam infidelitatē alicuius
vel aliquoz. **U**bi autē per scripturam sa-
crām vel euidentiaz / conlita de sanctitate
talīs persone / raro fiunt p illum miracula
quia iam habet aliquod genus probatio-
nis sue sanctitatis. **S**ic et iuriste dicūt
q; vbi vno modo legitime constat de intē-
tione partis / non requiritur vel exigitur.
imo esset supflūū aliud genus pbationis
ca. i. extra de probati. **E**t ideo martyres
de quoz sanctitate nullus dubitat / raro
fecerunt miracula respectu alioꝝ. specia-
liter in vita. Confessores vero plura. in vi-
ta et in morte. **E**t quo dubio antiqui⁹
confessores vsq; ad Siluestrum papam
publice non colebantur vt sancti. nec ali-
quis in canone missæ est positus. cum ta-
men virgines. immo r corrupte mulieres
sed tamen martyres / ibi sunt posite. sicut p
petua et felicitas. **I**nter ipsos confesso-
res sanctos / hec fuit differentia. **N**am
qui scripserunt multa ad fidei illumina-

tionem / et magna scientia et doctrina pol-
lebant / pauciora aut quasi nulla fecerunt
miracula. precipue in vita. quia habebāt
probationē sanctitatis / in eminentia do-
ctrine. Sic augustin⁹ gregori⁹ et similes.
Unde cum in canonisatione sancti Tho-
me de aquino opponeret / q; nō fecerat mi-
racula in vita / vel non multa. dictum fuit
per papam / nō esse curandū. Nam tot mi-
racula fecit quot questiones determina-
uit. **A**lia quoq; inter confessores diffē-
rentia fuit. Nam aliqui vixerunt in here-
mo in asperitate vite pscuerātes in pugna
contra vitia r temptationes. elongati a cō-
uersatione hominū vsq; ad mortem. **N**i-
quia oderunt patrē et matrē. possessiones
rē. et secuti sunt xp̄m. portantes crucem p
abnegationē sui et suorū iuxta euange-
lium / sufficit eis pro sanctitatis testimo-
nio verbū xp̄i. Sic r paulus primus her-
emita (respectu cuius Anthonius clama-
uit se solū monachi gerere nomen) nulluz
legitur fecisse miraculū. **C**orvus autē por-
tabat sibi quotidie panem p diuinā dispē-
sationem. sicut r Helie. **E**t ne in tam la-
ta materia diu immorer. tam martyres q; **B**
confessores. viri r mulieres / fecerunt et fa-
ciunt miracula / multas ob causas. vt scilicet
et predicatio eozū et nomen Ihu xp̄i in
quo tm̄ est salus / efficac probaretur. Sic
petrus claudū et per illū octo milia iudeo-
rum sanauit. illos in anima. istos in cor-
pore r anima. Sic r ceteri apli nō ad oñ-
sionem sue sanctitatis. sed ad exaltationē
nominis xp̄i. **A**liquādo ne predicatio
propter ministros contēnatur. eo q; inter
homines cōmuniter viuunt. sanctitatisq;
alia testimonia nō habent / ex doctrinarū
excellentiā. sicut Nicolaus. martinus. cere-
riq; pastores sancti. in populo conuersan-
tes. **A**liquādo ad cōfirmationē xp̄iano-
rum nōdum plene in fide fixoz. quia de fa-
cili abscederēt. vel saltem in fide errarent.
Aliquādo in certis mundi partib; ma-
iora r plura fiebant miracula. Tum ppter
loci vel hominū qualitātē. q; ceteris paga-
nis et infidelib; erant p̄pinqui. r sic p cōse-
quens difficili⁹ inducēdi ad fidem r pro-
cliuiores ad recessuz. aut q; ex paganis p-
pagati r sic paternas p̄suetudines difficil-
lime reliquissent / nisi crebris signis robo-
rati essent. vel ppter eozū stoliditatē et ru-
ditatem. tam in morib; q; ingenijs ac ser-

sibus. vel alias innumeras cōditōes deo
noras. Alij fecerunt signa in vita et faci
unt. nec tamē ob hoc sanctiores imo peio
res et damnabiliores (etia; euāgelio teste)
sunt et fuerunt. Multi dicēt mihi ait xps.
Domine nōne in nomine tuo pphetatum
et demonia eiecim? et virtutes multas feci
mus? Tunc rēdebo illis Amen dico vo
bis nescio vos unde sitis. Discedite a me
omnes oparij iniquitatis. Sic iudas tra
ditor fecit signa. quia cū ceteris potestātē
accepit eiciēdo demonia et. Qui et reuer
tebant gaudētes. Ecce inquit xpo. Etia
demonia in nomine tuo subijciunt nobis.
Sed veritas eterna/nō esse in miracu
lis gloriandū ait. Nolite in hoc gaudere.
In quo ergo magister bone/tuis electis ē
gaudendū? Gaudere qz nomia vestra scri
pta sunt in celis. Unde iudas pditor et fi
lij iudeoz et vsq; hodie multi eiciunt de
mones/cū tamē sint demoniacis forte de
teriores. Sed vt xps ostendat nomis sui
virtutē et sacroz verboz que illi pferunt
efficaciā. vel vt deuorari precū in humili
tate oblatari; exauditorē se monstret/hec
fieri sinit. vel vt sanctoz suoz magnificet
nomen et gloriā. in quoz ecclesijs vel corā
quoz reliquijs/ista fiunt. vel alijs de cau
sis sibi nonis. Non ergo appetēda sunt
miracula que cū malis habent cōmunia.
Miracula sanctū ostendūt. nō aut faciūt
Ubi ergo nō est necesse ad confirmatiōē
fidei. vel vbi hoies essent ingrati. vel vbi
emendatio vite et dei gloria nō subsequit.
aut vbi sancti ex testimonio sacre scriptu
re. austeritate vite cū sancta cōuersatione.
tpaliū abrenūciatiōe. xpi imitatione. siue
alia causa fm deū corū sanctitas nota est.
ibi (vt pmissi) miracula p homines expe
re supfluum videtur. Si vero deus faciat
miracula absolute. ipe nouit quare. cū cri
am quotidie eius mirabilib; plena est ter
ra. Probatio autē sanctitatis p miracu
la tm plurimū est suspecta. quia (vt supra
dictū est) malis sunt cōmunia. et multa nō
xpiane sed magice artis ostentamēta sunt
que a simplicib; quasi sanctitatis miracu
la acceptant. Deinde notandū q; in le
gis tpe p moysen fiebant signa ingentia;
quibus magi quidā/per incantationes fe
cerunt similia. Decem plagis/terra egipti
fuit attrita. Virga moyses diuisit maria.
eduxit aquas de petra. Dominus populo

suo de celo pluit manna. Transiuit popu
lus sub Josue iordanis fluente. Sonitu
tubarum et clamore populi corruerūt mu
ri Jericho. Sol non occubuit duoz die
rum spacio. Superq; hostes/lapides per
grandes ceciderunt e celo. In mandibu
la asini/percussit samson mille viros. Si
tienti/de molari dente eiusdem mandibu
le/egresse sunt aque largissime. Tempo
re pphetarū/Helias mortuum suscitauit.
Pallio iordanem diuisit. Lurru et equis
ignis raptus est. Helizus eodem pallio
belie/pfatū flumē pro suo trāsitu siccauit.
Sale aquas dulcorauit atq; secundas fe
cit. Dirēti lignū in aquas/ferrū securis
natauit. Naamā syriū verbo dñi in iorda
ne a lepra mundauit. eiusq; lepra Iesi ad
hesit. Dormiuus puerum suscitauit. Eoq;
mortuo/cum p hostium fugam cadauer a
quibusdā in eius sepulcrū proiectū esset.
sacroz ossium cōtactu/reviuit. Innūe
rabilia sunt alia miracula post creatiōez
celi et terre. angelozq; ex nihilo. et hois ex
limo. tam tpe legis q; pphetarū facta. sed il
lis temporib; et ant apra. plurimaq; corū
non solū corpalliter exhibita sed et magnis
sacramentis obūbrata. sicut etiā miracula
xpi que fecit in terris i pna psona. Hec
autē antiqua miracula q;ridie in mysterio
renouant in ecclesia. que etiā tanto maiora
sunt/quāto nō corpalia sed spūalia. Prio
mai est iustificare impiū q; creare celū et
terrā vt dicit Aug. Item q;ridie p dei gra
tiam ex nihilo scz peccatorib; fiūt angeli.
et ex terrestrib; fiūt celestes. Dare rubroz
per qd sumeris egiptijs transim? baptil
ma est. xpi sanguine rubricatū. quo euasis
vitijs/celū introim? Manna nō figurale
sed reale edim? Agnū paschale xpm tollē
tem peccata mūdi/in veritate māducam?
Vitus auditū gustū ceterosq; sensus et mē
bra inuicē sanam? cū ad verbū dei audiē
dum. ad deū diligendū. ad ei pcepta seruā
dum. ad elemosinas dandū. peccata fugiē
dum. celestia appetendū. atq; ad cetera do
placita/alternatim puocam? ac p h mor
tuos suscitam? Hec sub breuitate tra
eos qui impugnāt ordinē carth. qz non si
ant in eis miracula. imo nec vellent. pon
vero facientes occultarēt. sicut sepe reptū
est. Qd aut silr dicit. q; nec habeāt cano
nicatū nisi vnū. scz sanctū Hugonē. Lin
comen. epm. Rūdeo q; nec idem/ex coruz

volūtatē sed regis Anglie et suoz instātia
est canonisatus. q̄s̄ sanctissime fuit vite.
magnis miraculis claruerit. et procurator
carthusie magne/pfessusq̄ ceteris. **Cre-**
dendū q̄ est in infinitū plures mortuos
sanctos et q̄tidie mori/q̄s̄ hi sint q̄ canoni-
fati sunt. Neq̄ enī antiqui canonisabāt.
sed ex certissima vite sanctitate/colebātur.
Et b̄ta maria mag. Iohes bap. Apli. ce-
teriq̄ plurimi. Sed ne passim ppl̄s in er-
rore iret. ecclie censura/canonisatōis mo-
deramē adhibuit. Nam ppl̄s falso rumore
vel simulato signo vel naturaliū imp̄ssiq̄-
nū. quo circa corpora occisorū vel patibula
de nocte ardēt quasi cādele. ignar̄ facili-
meseduci posset. vt latrone p̄ sancto hono-
raret sicut i aliq̄z sanctoz legēdis factum
repiit. **Virgo maria**/nullū legi i hac vi-
ta fecisse miraculū: nec apli/in euāgelijz et
eplis. de ei⁹ sanctitate et vite excellētia/mē-
tionē fecerūt. nisi sicut p̄phete cecinerūt q̄-
guē pariturā xpm̄. Ita illi eam peperisse
xpm̄ filiū dei. Vñ ex vñti in hōc solo ver-
bo q̄ eēt mater dei/oēm exp̄serūt excellen-
tiā et sup̄eminentiā toti⁹ puritatis et sancti-
tatis. sup̄ oēm creaturā corpālē et sp̄ūalem.
Querere ergo ei⁹ sanctitatē p̄ miracula/nō
esset sane fidei. Nec miracula que p̄ eam q̄-
tidie fiunt/ad p̄bationē sue sanctitatis ec-
hibentur. nec sanctitati ei⁹ aliquid addūt.
sed ad manifestandā ei⁹ erga nos immen-
sam caritatē et pietatē/ quā habet ad deuo-
te eam implorātes et venerantes.

Contra impugnantes

Carth. quō nō sit ordo cōfirmatus
Huc pleriq̄ eisdē impugnat
quō primo nō fuerit cōfirmat⁹
eoruz ordo a sedē aplice. **Est**
plane cōfirmat⁹ et sepe. vt p̄z in
pluribz priuilegijs et ip̄is statutis. **Ta-**
men dem̄ locū huic obiectioni. et sub pau-
cis verbis dicam⁹ sufficere ad cōfirmatio-
nem cuiuscūq̄ religionis collegij seu con-
gregationis sp̄ūalis vite sanctitatē. hoc ē
in seruitio dei virtuosam p̄seuerantiā. absq̄
etiā approbatōe sedis aplice. Et hec ē ap-
probatio seu cōfirmatio inuisibilis sp̄ū-
sancti et ip̄ius vnctio que docet de omnibz
i. Jo. ij. Et hoc est qd̄ dicit Act. v. ca. Si
opus nō est ex deo/ dissoluet. Nec ecclesia
primitiua imo iam p̄ multos annos adul-
ta/bis cōfirmationibz et approbationibz

utebat. Tandē ecclia vidēs cōfusionē in
religionū multiplicatōe et heresum pullu-
latione/strictius adiuuens manū tanq̄
mater sollicita/reprobauit oēs religiones.
mendicantiū quatuor exceptis. Neq̄ am-
plius aliqua religio instituet nisi appro-
batione sedis aplice. De religionibz autē
antiquis/nō legim⁹ aliquā approbationē
exp̄ssam/sedis aplice. sed eoz vita sancta
ecclia sciēte et eis vt viris sanctis et appro-
batis cōicante/ et multa et varia priuilegia
cōcedēte/erat eoz plena cōfirmatio. **Est**
autē carthusien. ordo/ ceteris omnibz anti-
quior: exceptis B̄ndicti et Aug. ordinibz.
Fuit enī circa annos. xx. añ ordinē. **Dis-**
tincti. et p̄ centū. xxx. annos ante p̄dicatores
et minores/ceterosq̄ mendicātes. Finis.

Tractatus eiusdem

Cancellarij parisiē. de non esu carniū car-
thusien. contra eos qui eisdē ex hoc sta-
tuto tanq̄ indiscretos et inhumanos iudi-
cant. rationibz approbans indispensabi-
lem apud eos seruari solitam carniū ab-
stinentiā.

Epistola.

Gregio viro Johāni de gonnant
qui olim in seculo miles. nunc in
xpi seruitute cum preclara Car-
thūsen. familia militās illustrius. suus
Johannes cancellari⁹ indignus parisiē.
trūphum beatitudinis adipisci. **Tua**
sicut opinor meminit prudētia/quē admo-
dum ab inclito p̄ceptore meo nunc episco-
po Lameracen. prudē postulasti/ vt p̄ tra-
ctatū aliquē ex iure diuino et valida dispu-
tatione cōpesceret ac reuelleret carnales. q̄
cecis oculis ac spumanti ore latrant in re-
ligionem carth. tanq̄ irrationabilis sit et
impia. ob p̄petuam eozū de non esu carni-
um obseruantia. **Attēptauit** hoc agere
idem p̄ceptor meus. cui in cancellariat⁹ of-
ficio et in cathedra successi/ immerit⁹. non
tamē ad fundū difficultatis vsq̄ quaq̄ p̄-
uenit. qd̄ agnouerim. plura enī sibi iugi-
ter sup̄turbāt impedimēta. **Quāobzē**
tui tueq̄ petitiōis nō imemor/ tandē aliquē
sumpta occasione i vna ex lectionibz meis
conat⁹ suz. licet viribz imparibz/satisfacere
pio et seruīdo religionis tue zelo. **Quō si**
p̄fecerim id qd̄ optaui/ gr̄as illi a q̄ omne